

varighed. Sådant indkomst kan herefter kun beskattes i bopælsstaten.

Som ovenfor nævnt vil en mine, en olie- eller gaskilde eller et andet sted, hvor naturforekomster udvindes, altid udgøre et fast driftssted. Efter artikel 5, stk. 4, gælder dog, at boreplatforme, anlæg eller skibe, der anvendes ved efterforskning efter naturforekomster - men ikke ved den efterfølgende udvinding af sådanne - kun udgør et fast driftssted, hvis arbejdet strækker sig over mere end 6 måneder. Det er ikke muligt for forbundne foretagender at omgå dette ved at arrangere sig sådan, at det ene foretagende foretager efterforskning i f. eks. fire måneder, hvorefter det andet foretagende fortsætter arbejdet de følgende fire måneder. I sådanne tilfælde lægges perioderne sammen. OECD-modellen indeholder ikke bestemmelser om en sådan 6-månedersfrist efterforskning efter naturforekomster.

Artikel 5, stk. 5, fastslår, at opretholdelse af forskellige hjælpefunktioner ikke i sig selv udgør et fast driftssted, mens stk. 6 og stk. 7 omhandler spørgsmålet om virksomhed udøvet gennem en agent i kildestaten. Princippet er, at virksomhed udøvet gennem en uafhængig repræsentant ikke udgør et fast driftssted, mens der vil foreligge fast driftssted, hvis repræsentanten har fuldmagt til at indgå aftaler i foretagendets navn. Der vil dog ikke foreligge fast driftssted, hvis repræsentantens virksomhed er begrænset til indkøb af varer for foretagendet.

Salgsvirksomhed udelukkende i form af fjernsalg gennem en repræsentant, som ikke er ansat som lønmodtager hos fuldmagtsgiveren, men som har fuldmagt til at forpligte denne, medfører efter de danske skatteregler ikke, at fuldmagtsgiveren får fast driftssted i Danmark. En sådan sælger i Danmark vil efter aftalen udgøre et fast driftssted for en georgisk fuldmagtsgiver, men Danmark udnytter efter sin interne lovgivning ikke denne beskatningsret.

Endelig fastslås i stk. 8, at det forhold, at et moderselskab i den ene stat har et datterselskab i den anden, ikke i sig selv skal medføre, at det ene selskab anses for et fast driftssted af det andet.

Artikel 6. Indkomst af fast ejendom.

Artiklen bestemmer, at indkomst af fast ejendom altid kan beskattes i den stat, hvor den faste ejendom er beliggende.

Artikel 7. Fortjeneste ved erhvervsvirksomhed.

Stk. 1 fastslår den hovedregel, at fortjeneste ved erhvervsvirksomhed kun kan beskattes i bopælsstaten, medmindre virksomheden udøves gennem et fast driftssted i kildestaten. Er dette tilfældet, kan kildesta-

ten beskatte den fortjeneste, der kan henføres til det faste driftssted.

Stk. 2-6 indeholder bestemmelser om opgørelsen af den skattepligtige indkomst i et fast driftssted. Stk. 7 fastslår, hvis en fortjeneste omfatter indkomster, der er særskilt omhandlet i andre artikler, skal de pågældende indkomster behandles efter bestemmelserne i disse artikler.

Artikel 8. Skibs- og luftfart.

Fortjeneste opnået ved drift af skibe eller fly i international trafik kan efter stk. 1 kun beskattes i den stat, hvor rederiet eller luftfartsselskabet er hjemmehørende. Efter stk. 2 gælder det foregående også, når rederier eller luftfartsselskaber deltager i en pool, et foretningsfællesskab eller en international driftsorganisation.

Det er i en protokolbestemmelse præciseret, at fortjeneste ved udlejning af skibe og fly uden besætning (udlejning på bareboat-vilkår) samt fortjeneste ved brug eller udleje af containere er omfattet af bestemmelserne, når sådan fortjeneste har nær tilknytning til anden fortjeneste ved drift af skibe og fly i international trafik.

I protokollen er der endvidere indsat en særlig bestemmelse om beskatningen af SAS. Efter protokollen finder artiklens bestemmelser anvendelse på den del af SAS's indkomst, der svarer til den danske partners andel i SAS, nemlig 2/7. Resten beskattes i Norge og Sverige med hhv. 2/7 og 3/7.

Artikel 9. Forbundne foretagender.

Artiklen knæsetter det såkaldte »arm's length«-princip for transaktioner mellem forbundne foretagender. Herved forstås, at hvis forbundne foretagender som f.eks. et moderselskab i den ene stat og et datterselskab i den anden handler med hinanden på andre vilkår end de, der ville gælde i et frit marked, kan de to stater foretage en regulering af indkomsten og dermed af beskatningsgrundlaget, således at indkomsten fastsættes, som den ville have været, hvis selskaberne havde handlet på almindelige markedsmæssige vilkår.

Artikel 10. Udbytte.

Udbytter kan efter bestemmelserne i stk. 1 beskattes i modtagerens bopælsstat. Udbytte kan efter stk. 2 også beskattes i kildestaten, men hvis den retmæssige ejer af udbytte er hjemmehørende i den anden stat, gælder følgende begrænsninger på kildestatens beskatningsret:

Kildestaten kan ikke beskatte udbytte betalt af et datterselskab til et moderselskab, hvis moderselskabet ejer mindst 50 pct. af kapitalen i datterselskabet og har